מל ולא פרע את המילה כאילו לא מל. תימה דאמאי איצטריך למיתני האי כיון דכבר תנא דבשר המופה את רוב העטרה מעכבת המילה וכי לא פרע עדיין רוב עטרה מקוסה: **אבי הבן אומר כו'.** רבינו שמואל גריס אבי הבן בריש"א והדר המל ואומר וכבר הגיהו לעשות כן לגבך אבי הבן קודם המילה משום דלהכניסו לברית משמע דלאמרינן בפ"ק דפסחים (ד' ז. וש"ס) בגבער כ"ע לא פליגי דלהבא משמע ועוד [ט]דכל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן ור"מ[א] המזיר המנהג לקדמותו וגרס המל בריש"א והדר אבי הבן כמו שכתוב בכל הספרים וכן מוכח כולה סוגיא דמקאמר העומדים שם אומרים כשם שהכניסו לברית מכלל שכבר הכניסו[ב] ועוד דגבי גר דבמקום גרס בריש"א המל כו' והדר המברך אומר אקב"ו למול את הגרים ועדאה הוא שזהו כנגד ברכת אבי הבן והתם א"א לעשות הגירסא שיש באותה ברכה להטיף מהן דם ברית כו' ברוך כורת הברית משמע דכל זה הוא אחר המילה ועוד דהמברך מברך לעולם אחר המילה כמו במילת קטן וההיא דפסחים ה"פ[ג] בגבער כ"ע לא פליגי דלהבא משמע עפי מלשעבר ומיהו לשעבר נמי משמע כי פליגי בעל ביעור מר סבר דמשמע מעיקרא עפי מלהבא ומר סבר להבא נמי משמע כמו מעיקרא והא דאמרינן דכל המצות מברך עובר לעשייתן ה"מ כשהמברך עצמו עושה המצוה[ד]:

ידיד מבטן. אומר ר"מ שהוא אברהם אביו שנקרא ידיד שנאמר (ירמיה יא) מה לידידי בביתי כדדרשינן במגמות בפרק כל המנחות (ד' נג. וש"ס)[ה] ושלשת האבות נזכרים חוק בשארו שם הוא יאמר[ו] ונאצאיו תחת בשם ברית קדש הוא שנקרא ידיד שנאמר (ירמיה יא) מה לידידי בביתי כדדרשינן במגמות בפרק כל המנחות (ד' נג. וש"ס) מה לידידי בביתי אברהם אביו

אלא אמר אביי מדרבנן. ואף על גב דתלא כוחא בסיכתא אפילו מיסור דרבנן ליכא במילי דרבנן שייך שפיר לתלק אבל לי במשמרת מדאורייתא אסור אין שייך לתלק. מ"ר: **כסא** גליון. לא כפי' הקונטרס מטה גלגליתא דשלהי כירה ואסור משום שמא יתקע דכולה שמעתא תיירי באיסור אהל אלא היינו [כעין] מטה שפורסין עליה עור ואסור משום אהל כשמושיב תחילה המטה ואחר כך פורס העור דהוי ממטה למעלה ואסור כדאיתא בגילה בפ' המביא כדי יין (ד' נג.) דפוריא אסור מלמטה למעלה. מ"ר: **כסא** טרסקל. יש בהן עור וכשרופה לישב עליו טוטה העור ויושב על ד' רגלים כדפירש בקונטר' וכגון שהוא קבוע בכסא לאם לא כן היה אסור לנטותו כדאמר בפ' המביא (שם דף לב:) אמר רב יהודה אמי מדוחתא מלמעלה למטה שרי פירוש כשנותנין עליה מכאן ומכאן ונותנין עליהם עצים ארוכים ארכן לרחב של אלו ובמביא תחילה עצים שנותן למעלה ואחרי כן עצים שמכאן ומכאן אינו כן דרך עשיית אהל לעשות הגג תחילה ואחרי הדפנות ושרי וכה"ג קרי מלמעלה למטה מלמטה למעלה אסור וכן ביעתא פירוש כשנותנין ביצים ע"ג האסכלא שקורין גרדיי"ל וכשנותנין הביצים תחילה ואוחז בהן בידו עד שמביא הכלי תחתיהן שרי דהיינו מלמעלה למטה וכן קידרא שמושיבה על שני חציות שלריך לאוחזה בידו ואחר כך לסדר תחתיה החציות וכן חציות שמסדרין לאוכל ומושיבין אחת על גבי אחים וכן פוריא לפרוס העור תחילה לאויר ואח"כ להניח המטה תחתיו ומיהו יש לפרש דשמעתא באינו קשור ומיירי כגון שעושה מלמעלה למטה אבל משמע דבכל ענין מיירי. מ"ר. וכל הנהו דאסרינן בגילה אומר ר"ת דדווקא דבריס שיש להם תחילה עד לתרן אבל להושיב הקדרה על טרפיד בי"ט שרי אפילו מלמטה למעלה להניח הטרפיד תחילה ואחר כך להושיב הקדרה וכן להושיב הסולמן[א] על גבי ספסלין[ב] וביעתא וקידרא וחביתא ופוריא ר"ל שיש להם מחילה.[ג] מ"ר: **מי** סברת דר' אליעזר קאי אדר"מ בו'. [ד]לא ידע רבי מאי קמשני[ד]: **מה** דרבו של בורר. לא תקשה אהכיא דשלהי כלל גדול (לעיל דף עד.)[ה] כמו שפי' שם (בד"ה בורר ואוכל)[ו]: **ברך** עליה חוט או משיחה מותר לנטותה. כגון שייר בה טפח דבעינן אחר לא הוה שרי כלאשכחן בפרק בתרא דעירובין (דף קב.) כרוך בודיא ושייר בה טפח למחר פושטה דמוסיף על אהל עראי הוא לי גמי כריכא חוט או משיחה מועלת אלא שייר בה טפח[ז]: **בעא** מיניה רב כהנא מרב בו'. ורלאה לר"י שאאל לו אסתם בכל ליות אם סם מותרות אמר ליה אפילו מטה יש מהן אסאסורות הלר בעא אם כל מטות אסורות אמר ליה אף כילות מותרות אמר ליה כיון שאין אתה מחלק בשניהם מהו להשותן כילה ומטה ובמקום שאסור בזה כנגדו אסור בזה מ"ל כילה אסורה ומטה מותרת וכן יש לפרש הגיה דפרק אלו טרפות (חולין דף נג.) יש דרוסה לאחוז מ"ל אף לחולדה יש דרוסה יש דרוסה לחולדה[ח] מ"ל אף לאחוז[ט] אין דרוסה[י] יא לאחוז ולחולדה אין דרוסה אם דבגדיים וטלאים לאחוז[כ] לאחוז יש דרוסה לחולדה[ל] מ"ל אף לחולדה יש דרוסה אם אין דרוסה לחולדה[מ] וכן כולם.[נ] מ"ר: **אף** כילה מותרת בדרמי בר יחזקאל. הוה מלי למימר כי הגיה דשמיעו בסמוך לכילי דבי רב הונא וי"ל כדרמי בר יחזקאל הוו:

אלא אמר אביי [ו]מדרבנן היא שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול מנקיט אביי חומרי מתניתא ותני [ז]הגוד והמשמרת כילה וכסא גלין לא יעשה ואם עשה פטור אבל אסור [ח]אהלי קבע לא יעשה ואם עשה חייב חטאת [ט]אבל מטה וכסא טרסקל ואסלא מותר לנטותן לכתחילה: ואין נותנין לתלויה בשבת: איבעיא להו שימר מאי אמר רב כהנא [י]שימר חייב חטאת מתקיף לה רב ששת מי איכא מידי דרבנן מחייבי חטאת ורבי אליעזר שרי לכתחילה מתקיף לה רב יוסף אלמה לא הרי עיר של זהב דר"מ מחייב חטאת ורבי אליעזר שרי לכתחילה מאי היא [כ]דתניא [כא]לא תצא אשה בעיר של זהב ואם יצאה חייבת חטאת דברי ר"מ וחכמים אומרים לא תצא ואם יצאה פטורה [כב]ר"א אומר יוצאה אשה בעיר של זהב לכתחילה א"ל אביי מי סברת ר"א אדר"מ קאי דאמר חייבת חטאת אדרבנן קאי דאמרי פטור אבל אסור ואמר להו איהו מותר לכתחילה [כג]משום מאי מתרינן ביה רבה אמר משום בורר רבי זירא אמר משום מרקד אמר רבה כוותי דידי מסתברא מה דרכו של בורר נוטל אוכל ומניח הפסולת אף הכא נמי נוטל את האוכל ומניח את הפסולת אמר ר' זירא כוותי דידי מסתברא מה דרכו של מרקד פסולת מלמעלה ואוכל מלמטה אף הכא נמי פסולת מלמעלה ואוכל מלמטה תני רמי בר יחזקאל [כד]טלית כפולה לא יעשה ואם עשה פטור אבל אסור היה כרוך עליה חוט או משיחה מותר לנטותה לכתחילה בעא מיניה רב כהנא מרב כילה מהו א"ל אף מטה אסורה מטה מהו א"ל כילה אסורה ומטה מותרת ולא קשיא הא דקאמר אף מטה אסורה כדקרמנאי הא דקאמר ליה אף כילה מותרת כדרמי בר יחזקאל כילה אסורה ומטה מותרת כדדידן אמר רב יוסף חזינא להו לכילי דבי רב הונא דמאורתא נגידו ומצפרא חביטא רמיא [כה]אמר רב משום רבי חייא [כו]וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו ואמר שמואל משום רבי חייא דבעינן אחר לא הוה שרי כלאשכחן בפרק בתרא דעירובין (דף קב.) כרוך בודיא ושייר בה טפח למחר פושטה דמוסיף על אהל עראי הוא לי גמי כריכא חוט או משיחה מועלת אלא שייר בה טפח[ז]: **בעא** מיניה רב כהנא מרב בו'. ורלאה לר"י שאאל לו אסתם בכל ליות אם סם מותרות אמר ליה אפילו מטה יש מהן אסאסורות הלר בעא אם כל מטות אסורות אמר ליה אף כילות מותרות אמר ליה כיון שאין אתה מחלק בשניהם מהו להשותן כילה ומטה ובמקום שאסור בזה כנגדו אסור בזה מ"ל כילה אסורה ומטה מותרת וכן יש לפרש הגיה דפרק אלו טרפות (חולין דף נג.) יש דרוסה לאחוז מ"ל אף לחולדה יש דרוסה יש דרוסה לחולדה[ח] מ"ל אף לאחוז[ט] אין דרוסה[י] יא לאחוז ולחולדה אין דרוסה אם דבגדיים וטלאים לאחוז[כ] לאחוז יש דרוסה לחולדה[ל] מ"ל אף לחולדה יש דרוסה אם אין דרוסה לחולדה[מ] וכן כולם.[נ] מ"ר: **אף** כילה מותרת בדרמי בר יחזקאל. הוה מלי למימר כי הגיה דשמיעו בסמוך לכילי דבי רב הונא וי"ל כדרמי בר יחזקאל הוו:

אלא אמר אביי [ו]מדרבנן היא שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול מנקיט אביי חומרי מתניתא ותני [ז]הגוד והמשמרת כילה וכסא גלין לא יעשה ואם עשה פטור אבל אסור [ח]אהלי קבע לא יעשה ואם עשה חייב חטאת [ט]אבל מטה וכסא טרסקל ואסלא מותר לנטותן לכתחילה: ואין נותנין לתלויה בשבת: איבעיא להו שימר מאי אמר רב כהנא [י]שימר חייב חטאת מתקיף לה רב ששת מי איכא מידי דרבנן מחייבי חטאת ורבי אליעזר שרי לכתחילה מתקיף לה רב יוסף אלמה לא הרי עיר של זהב דר"מ מחייב חטאת ורבי אליעזר שרי לכתחילה מאי היא [כ]דתניא [כא]לא תצא אשה בעיר של זהב ואם יצאה חייבת חטאת דברי ר"מ וחכמים אומרים לא תצא ואם יצאה פטורה [כב]ר"א אומר יוצאה אשה בעיר של זהב לכתחילה א"ל אביי מי סברת ר"א אדר"מ קאי דאמר חייבת חטאת אדרבנן קאי דאמרי פטור אבל אסור ואמר להו איהו מותר לכתחילה [כג]משום מאי מתרינן ביה רבה אמר משום בורר רבי זירא אמר משום מרקד אמר רבה כוותי דידי מסתברא מה דרכו של בורר נוטל אוכל ומניח הפסולת אף הכא נמי נוטל את האוכל ומניח את הפסולת אמר ר' זירא כוותי דידי מסתברא מה דרכו של מרקד פסולת מלמעלה ואוכל מלמטה אף הכא נמי פסולת מלמעלה ואוכל מלמטה תני רמי בר יחזקאל [כד]טלית כפולה לא יעשה ואם עשה פטור אבל אסור היה כרוך עליה חוט או משיחה מותר לנטותה לכתחילה בעא מיניה רב כהנא מרב כילה מהו א"ל אף מטה אסורה מטה מהו א"ל כילה אסורה ומטה מותרת ולא קשיא הא דקאמר אף מטה אסורה כדקרמנאי הא דקאמר ליה אף כילה מותרת כדרמי בר יחזקאל כילה אסורה ומטה מותרת כדדידן אמר רב יוסף חזינא להו לכילי דבי רב הונא דמאורתא נגידו ומצפרא חביטא רמיא [כה]אמר רב משום רבי חייא [כו]וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו ואמר שמואל משום רבי חייא

כילת

מצעוד יוס: **חוט או משיחה.** ומתנה על הגם שעל הקנוף כשהיא מכופלת וכרך עליה חוט למשכה בו לפורסה לכאן ולכאן מותר למושכה בו בשבת דמוסיף על אהל עראי הוא ואינו בעושה לכתחילה: **דקרמנאי.** היינו גלגליתא[מ] שפורקה ומחזירה והוא סם מקוט. לשון אחר קרמנאי מוכרי בגדי פשתן מוכרין עליהן: **דדמי.** כרך עליה חוט: **דדידן.** מטה שהיתה זקופה והוא מושיבה על רגליה: **דמאורתא נגידו ומצפרא חביטא.** בלילי שבת ראיתים פרוסות ולבקר ראיתים מושלכים לארץ. אלמא מותר לפורקה וי"ל מותר לנטותה: **וילון.** מסך שכנגד הפתח: **מותר לנטותו.** שאין אהל אלא מי שעשוי כעין גג:

כילת

ב א ב מיי' פכ"ט מהל' שבת הלכה יז ופכ"ג שם הלכה כח סמג לאוין סב טוש"ע א"ח סימן שטו סעיף ג ד ו ט:

ג ג מיי' פכ"ג שם הלכה כז:

ד ד מיי' שם הלכה כח סמג שם טוש"ע א"ח שם סעיף ה:

ה ה מיי' פ"ט מהל' שבת הלכה יד סמג שם:

ו ו מיי' שם הלכה יא ופכ"ט הלכה ח סמג שם:

ז ז ח מיי' פכ"ג מהל' שבת הלכה כט סמג שם טוש"ע א"ח סי' שטו סעיף י:

מוסף תוספות

א. שאין לו רגלים. תוס' ביצה נב: ד"ה מלמטה. **ב.** שיש להם רגלים דקים. רשב"ם. דמתחילה משימין הספסלים ואח"כ משימין עליהם את השלחן וכו' דהואיל ואין להם מחיצות שרי. תוס' ביצה נב: ד"ה מלמטה. **ג.** לצדדים המגיעות לארץ. תוס' ביצה נב: ד"ה מלמטה. **ד.** אכתי ר' מאיר מחייב חטאת ור' אליעזר שרי לכתחילה. וי"ל וכו'. תוס' הרא"ש. **ה.** [דהתם] משמע דאוכל מתוך פסולת אין דרך ברירה בכך. תוס' לעיל עד. ד"ה בורר ואוכל. [ופסולת מתוך אוכל] דרך ברירה יותר. [והכא] משמע שדרך ברירה היינו אוכל מתוך פסולת. ריטב"א שם ד"ה אבל פסולת. **ו.** [דהכא] בפסולת מרובה על האוכל הוי אוכל מתוך פסולת דרך ברירה. [דהכא] במשמר איירי. תוס' לעיל עד. ד"ה בורר ואוכל. [והתם] כשפסולת מועט. כי כן דרך לישול ביד מה שהוא יותר מועט. ריטב"א שם ד"ה אבל פסולת. **ז.** אלא כולה כרוכה, דכריכת חוט או משיכה חשיב כאלו היתה פרוסה טפח. רא"ש סימן כ'. דאי בפורס טפח, מאי שנא כרך עליה חוט או משיחה, תיפוק לי משום פריסת טפח. רשב"ם. **ח.** בכל מקום. תוס' הרא"ש סוכה נב. ד"ה ים. **ט.** פעמים. תוס' סוכה נב. ד"ה ים. **י.** והדר בעי מינה. תוס' סוכה נב. ד"ה ים. **יא.** כיון דזה וזה פעמים יש דרוסה ופעמים שאין דרוסה שוים הן אל לאו. תוס' סוכה נב. ד"ה ים. **יב.** יש דבר שדבר וכו'. תוס' סוכה נב. ד"ה ים. **יג.** כמוס. הרא"ש כמוס שפירשת בבאן, וה"ר יצחק בר מאיר פירש התם וכו'. (ועי' מהרש"א). **יד.** דכל הגך בעיות הוי בכמה דזמנין, דפעם ראשונה הי' עוסק בעופות ושאלו אם יש דרוסה לחתול, והשיב לו רב אפי' לחולדה יש דרוסה. תוס' סוכה נב. ד"ה ים. **טו.** דבדבי. תוס' הרא"ש. **טז.** אם לאו והשיב לו אפי' לחתול אין דרוסה ושוב הי' עוסק בגדיים וטלאים ושאלו חולדה וחתול יש להם דרוסה או לא. וא"ל לחתול יש דרוסה ולא לחולדה. תוס' סוכה נב. ד"ה ים. **יז.** וכן היה מפרש [ועבדא דהכא]. תוס' חולין נב. ד"ה ים.

רבינו חננאל (המשך)

משלשה לפיכך פטור אבל אסור, ואם היו עליה חוטין מאתמול ונטה אותה מותר. **והא** דבעיא רב כהנא מרב כילה מהו, א"ל אף מיטה אסורה מכלל שגם כילה אסורה. פי' מיטה דקרמיאני, היא מיטה של פרסיים, ורב לטעמיה דאשכחינן בסוף כירה רב ושמואל דאמרי תרווייהו המחזיר מיטה של פרסיים בשבת חייב חטאת. ומסתברא דהאי מיטה לא יתכן לו להחזירה אלא אם יתקנ, לפי שמלבנותיה וכרציה דחוקין ואינן נשלכין אלא אם יתקנ בהן, וכיון שתקנ בהן חייב. כילה היא כילה שיש בגגה טפח אי בפחות משלשה סמוך לגגה טפח, שמצינו באהלי טומאה טפח, והנה נטה אהל קבוע וחייב חטאת כמיטה של פרסיים כדאמרן. תוב בעא מיניה כילה מהו, וא"ל אף מטה מותרת מכלל ששתיהן מותרות. כילה שאין בגגה טפח ויש עליה חוטין קשורין מאתמול והוא כגון הטלית שאמר רמי בר יחזקאל, ומיטה היא גיליתא מיטה שהמחזירה אין צריך לתקנ שמלבנותיה וכרציה אינן דוחקות ובריפין נכנסין ויוצאין. תוב בעא מיניה כילה ומיטה מהו. א"ל כילה אסורה ומיטה מותרת, פי' כילה אסורה שיש בגגה טפח, ומיטה מותרת כדידן, והיא מיטה גיליתא שהיו מחזירין אותה בשבת בבית רב חמא ומפורש בסוף פרק כירה. **והני** כילי דבי רב הונא ודבי רב פפא בריה דרב יהושע דהוו מאורתא נגידין ובצפרא חביטא רמיין, יש מי שאומרים משלכות היו בארץ שאסור לשלטלם בשבת. ואנו קבלנו מרבותינו כי נטורות היו מע"ש ומשוכות למעלה כמין כפולות, ובבקר היו משפיעין ומשברבבין אותן למטה ונמצאו מוסיפין, בחכמים שחולקין על ר' אליעזר ואומרים מוסיפין (באוהלי) [לאהלי] עראי בשבת ואין צ"ל ביו"ש, וכדאמרינן בהמוצא תפילין הנהו דיכרי דהוו בי רב הונא דביממא בעו טולא ובלילא בעו אוירא, אתו לקמיה דרב, א"ל זיל כרוך בודיא ושייר בה טפח ולמחר פושטה, דמוסיף על אוהלי עראי הוא ושפיר דמי, ובתרה אמ' הא שמעתא דשמואל כילת חתנים וכו', שמעינן מינה דכולהו חד שעמא אינון. **אמר רב משום ר' חייא** וילון, פי' פרוכת, מותר לנטותו ומותר לפרקו, וזה בזמן שכרוכין עליו ב' חוטין או משיחות דלא גרע מטלית כפולה.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

שאין בשיפועה טפח. הרבה יש תימה (א) איך יתכן זה דא"כ למה הוא רואי אם לכל השיפוע אין טפח ויש לפרש כגון שהסדין שפרוס על הכילה מונח על גבי קנים מרוחים ולא פשטו הסדין היטב ומונח ומופל בין קנה לקנה כעין שורות דיש עכשיו בין כל קנה שיפוע ואין בשופו שיפוע טפח ודוחק וי"מ שאין בשיפוע טפח בגובה י' דכשילא השיפוע טפח אין משם עד למטה גובה י' ולא חשיב אהל כלשכתכם בפ"ק דסוכה (דף י.). דבשילה כי הך מותר ליגן בסוכה דאמר רב יהודה אמר שמואל מותר ליגן בכילת חתנים אע"פ שיש לה גג והוא שאינה י' טפחים ואין גרמה לר"י דוחאי נהי דגבי סוכה לא חשיב אהל וכן לגבי ק"ש כדאיתא התם (דף י.): מיהו לגבי שבת חשיב ואסירי שהרי משמרת וציעתא וקיבולת וחציתא אסירי משום אהל ולא משמע שיש בגובהן י' טפחים מ"ר. ועוד קשה מדלקמן גבי כפיפה מצרית ובשם רבינו שמואל פי' דל"ג להאי ליגנא כלל שיפועי אהליס כאהליס דמו דבסוף פ"ק דסוכה (דף יט:) מסקינן דשיפוע אהליס לאו כאהליס דמו ולא משום הא לא אירע דיש לפרש דהתם באין בשיפועו טפח

והכא כשיש בשיפועו טפח:

הא דמהדק. פירש[א] ב"ר"ח שאינו נכפף דאז נראה כעין אהל[ג] דלא מהדק שהוא נכפף[ד] ואז אין נראה כעין אהל[ה]:

דבר ה' זה הקיץ. דכתיב גבי גלות[ו] שנעשו[ז] לכלות דבר ה' מפי ירמיה (עזרא ח). מ"ר: ולישלח

[ו] כילת חתנים מותר לנטותה ומותר לפורקה אמר רב ששת בריה דרב אידי [א]לא אמרן אלא שאין בגגה טפח אבל יש בגגה טפח אסורה וכי אין בגגה טפח נמי לא אמרן אלא שאין בפחות משלשה סמוך לגגה טפח אבל יש בפחות משלשה סמוך לגגה טפח אסור [א] ולא אמרן אלא שאין בשיפועה טפח אבל יש בשיפועה טפח [ב]שפועי אהלים כאהלים דמו ולא אמרן אלא דלא נחית מפוריא טפח אבל נחית מפוריא טפח אסור: [ג]ואמר רב ששת בריה דרב אידי האי [ד]סיאנא שרי והאיתמר סיאנא אסור לא קשיא [ה]הא דאית ביה טפח הא דלית ביה טפח אלא מעתה שרביב בגלימא טפח ה"נ [ו]דמיחייב [ז]אלא לא קשיא [ח]הא דמיהדק הא דלא מיהדק שלח ליה רמי בר יחזקאל לרב הונא אימא לן איזו הנך מילי מעלייתא דאמרת לן משמיה דרב תרתי בשבת והדא בתורה שלח ליה הא דתניא גוד בכיסנא מותר לנטותה בשבת אמר רב לא שנו אלא [ט]בב' בני אדם אבל באדם אחד אסור אמר אביי [י]וכילה אפילו ב' בני אדם אסור אי אפשר דלא מימתחא פורתא אידך מאי היא דתניא [כ]כירה שנשמטה אחת מירכותיה מותר לטלטלה שתים אסור רב אמר אפילו [ל]חד נמי אסור גזירה שמא יתקע תורה דאמר רב עתידה תורה שתשתכח מישראל שנאמר [מ]והפלאה ה' את מכותך [נ]הפלאה זו אינו יודע מהו כשהוא אומר [ס]לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא הוי אומר הפלאה זו תורה ת"ר [ע]כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל שנאמר [פ]הנה ימים באים נאם ה' אלהים והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה' וכתיב [צ]ונעו מים עד ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר ה' זו הלכה דבר ה' זה הקיץ דבר ה' זו נבואה ומאי ישוטטו לבקש את דבר ה' אמרו עתידה אשה שתטול ככר של תרומה ותחזור בבתי כנסיות ובבתי מדרשות לידע אם טמאה היא ואם טהורה היא ואין מבין אם טהורה היא ואם טמאה היא בהדיא כתיב ביה [ק]מכל האוכל אשר יאכל אלא לידע אם ראשונה היא ואם שניה היא ואין מבין [ר]הא נמי מתניתין היא בדתנן [ש]השרץ שנמצא בתנור הפת שבתוכו שניה שהתנור תחילה מסתפקא להו הא דאמר ליה רב אדא בר אהבה לרבא ליחזייה האי תנורא כמאן דמלי טומאה ותיהוי פת ראשונה א"ל לא אמרינן ליחזייה האי תנורא כמאן דמלי טומאה [ת]דתניא יכול יהו כל הכלים מיטמאין באויר כלי חרס ת"ל [א]כל אשר בתוכו יטמא מכל האוכל אשר יאכל [ב]אוכלין (א) מטמאין באויר כלי חרס ואין כלים שתשתכח תורה מישראל שנאמר [ג]כי לא תשכח מפי זרעו אלא מה אני מקיים ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו שלא ימצאו הלכה

[ח] א מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה ל טוש"ע ס"ח סי' שטו סעיף יא:

[ט] ב ג מיי' פכ"ג מהל' שבת הלכה לא סמג עשה עט טוש"ע ס"ח סי' שלא סעיף מ:

[י] ד מיי' שם עט"ע שם סעיף מז:

[יא] ה ו מיי' שם הלכה לב סמג שם טוש"ע ס"ח סי' שטו סעיף יב:

[יב] ז מיי' פכ"ו שם הלכה ו סמג שם טוש"ע שם סי' שח סעיף טז:

[יג] ח מיי' פי"ח מהל' שאר אבות הטומאות הלכה כ:

[יד] ט מיי' פ"ה מהל' טומאת מת הלכה ו ופי"ג מהל' כלים הלכה ז ב:

תורה אור השלם

1 וְהִפְלָא יְיָ אֶת מַכֹּתְךָ וְאֶת מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים: דברים כח נט

2 לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף לְהַפְלִיא אֶת הָעָם הַזֶּה הַפְלֵא וָפֶלֶא וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתָּתָר: ישעיהו כט יד

3 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ לֹא רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא צָמָא לַמָּיִם כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דִּבְרֵי יְיָ: עמוס ח יא

4 וְנָעוּ מַיִם עַד יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד מִזְרָח יְשׁוֹטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת דְּבַר יְיָ וְלֹא יִמְצָאוּ: עמוס ח יב

5 מִכָּל הָאֹכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו מַיִם יִטְמָא וְכָל מִשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל כְּלִי יִטְמָא:

ויקרא יא לד

6 וְכָל כְּלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר יִפֹּל מִתָּם אֶל תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תְּשַׁבֵּרוּ: ויקרא יא לג

7 וְהָיָה כִּי תִמְצָאן אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי: דברים לא כא

מוסף רש"י

כילת חתנים. לפו אהל הוא מפני שאין לה גג למעלה רוחב טפח מפני שהיא נתוה בשיפוע, והיא יריעה שפוסקין סביב למטה ליגן (עדרובין קב. וכעי"ז לעי"ל מז.). שאין בשלשה סמוך לגג טפח. שנתוה כאלכסון קצר, שכשאתה מודד רוחבה למטה משלשה לגגה אין בו רוחב טפח, דהוי טליה דוחק רוחב טפח, ואין כאן אהל כלל. אבל הכיסוי עד טפח כתוך שלשה לגגה, כאילו גגה טפח דמי ואסור לנטותה (עדרובין קב.). **אין בשיפועה טפח.** מכגגד אמצעית גגה עד מקום שטפח יריעה כלה שם לא הרחיב טפח, דהוי טליה בדוחק ואין כאן אהל כלל, אבל הכיסוי כל דוחק ודוחק באלכסונה טפח, הוי הוה אלכסון אמ"ש שהוא מטפח קרוי אהל, כדבון דאליני אדרבי אליעזר במסכת סוכה (יט:) כך אמרתי, וקשיא לי איזו מהם שאין כתובה שני טפחים או נ' חסר משהו שיהיה בגגה פחות מטפח

ומני שיפועה כל אחד פחות מטפח, וי"ל שהמטה רחבה כמשפטה ונקלטין הרבה יותר לשני רוחות הימנה לשני רוחות ושולין לעמלה מדוכין אחד נמוך ואחד גבוה וקנים נתוים עליהם מנקלטין שבראשה נקלטין שבראשה ופורס על המטה שתים ושלש שלות קנות בגגה ויריעה גדולה פרוסה סביב המטה לדפנות (עדרובין קב.). **הא דמיהדק.** ועומדת לו משום אהל כל הוא אלא דומה נפיל מריעות ואתי לאתויי, אלכך כי מיהדק וקשור כרוכה מחם נאתו שני ואי לא אסור (שם). **שרץ שנמצא בתנור.** ולא נגע בפת. **הפת שבתוכו שניה.** שני לטומאה ואינם מטמאים חולין לרבנן, מפני שהתנור תחילה. התנור קיבל טומאה מן הסרץ והפת הוא מתמת שיטמאנו אויר כלי המיון שהוא עמו: **אלמוד לומר כל אשר בתוכו יטמא.** אמרתי ליה מכל האוכל אשר יאכל: **אוכלין.** ומשקין שבתוכו טמאים ולא כלים. שמע מינה תרתי חדא דלא אמרינן חזייה כמאן דמלי טומאה דאסר כן אם כלי שקף הוא הפנימי שמטמא מגבו יהא טמא דהא נגע בטומאה אלא לא אמרינן חזייה כמאן דמלי טומאה ואוכלין ומשקין שבתיון הוא דטומאתי מחמת הכלי שהכלי ראשון והם שניים אבל כלים לא דהוא דאין טומאה זו בתה אלא מחמת הכלי אשמעינן אמי קרא שאין כלי שאינו אב הטומאה טמא כלי: הלכה

[ט] עירובין קב. ע"ש לעיל מה: ע"ש, [ב] [שוכה יט:], [ג] עירובין קב: ושם, [ד] [ל"ל דאמור וכ"ל בהכל"ש], [ה] כ"ש ל"ג אלא, [ו] [ערוך פי' כיהה זו כלי מתכת היה וכל זמן שהוחרת כלי עליה מותר לטלטלה לגרך מקומה לפיכך אם אחת מירכותיה נמצאה עדיין היא כלי שיכולה לעמוד בשלש אבל אם נעלו שתים בעלה מתות כלי שאינה יכולה לעמוד בשתים], [ז] [מתורה ג: מכות יג: ע"ש], [ח] [תוספ' עדיות פ"ח], [ט] פסחים כ. כלים פ"ח מ"ה, [י] פסחים כ., [כ] עיין רש"ל,

הגהות הב"ח

(א) גמ' אוכלין ומשקין ממטמאין באויר: (ב) רש"י ד"ה ולא אמרן מ': לד ולד נתפשט לטמוה: (ג) ד"ה אלא מעתה וכו' מתעגנ בה על ראשו והכמ"ק: (ד) תוס' ד"ה שאין וכו' תימה. נ"ב וכעירובין דף קב תירץ רש"י על זה כעין תירוץ שכתבו התוס' כאן:

גליון הש"ס

גמ' הא נמי מתני' היא. עי' תולין קי ע"א תוד"ה דתנן בהכל: רש"י ד"ה זה בב' לא ידענא. עי' בכרכות כה ע"ב רש"י ד"ה מאן שמעת ליה וש"ל:

הגהות הגר"א

[א] גמ' (ולא אמרן אלא שאין בגגה טפח) יש בגגה שפועי אהלים כאהלים נ"מ) תא"מ וכ"ג הכמה"ס נ"מ לה (ועמ"ש רבינו בא"ח סי' שטו ס"ק כא):

לעזי רש"י

פלטר"ין [פילטרי"ן]. כובע לבד.

מוסף תוספות

א. פרש"י ד"ל דטעמא לאו משום דילמא נפיל ואתי לאתויי. מי' הכ"ן. ב. משום אהל ובמדיק מיתסר. מי' הכ"ן. ג. אבל בלגמא. תוס' הלא"ש. דהוא בגד דק. שיטה לבה"ן. ד. למטה. לא"ש. ה. ושרי. מי' הכ"ן. ו. בבל של. תוס' הלא"ש. ז. שנה. תוס' הלא"ש.

רב נסים גאון

כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה. כבר פירשנו בברכות בגמ' דבני מערבא וכי כרם שם אלא אלו תלמידי חכמים שהם עשוים שורות שורות ככרם.

רבינו חננאל

כילת חתנים כדאמרי שאין בגגה טפח, ולא בפחות מג' סמוך לגגה, וגם אינה יורדת למטה מן המיטה טפח. צ"ע שכעין שמועה זו בפרק מי שהוציאהו גרים גמ', פעם אחת לא נכנסו לגמל עד שחשיכה, ונתקשה בענינו הדבר מכמה פנים וכולן נכוחין למבין. ועוד מפני מה כשנתפרקו אפילו על הארץ למה מניחין אותן, ובין לצורך גופן ובין לצורך מקומן שרי. ואנו פירשנו מה שקבלנו, ולפי שהוא מלאכת שמים הזכרנו דברים ודברי זולתנו שאמרנו מרטלות ומושלכות לארץ היו, לא כתבנו הפירכא שעל הדברים הללו. וראינו סיוע על הטעם שהזכרנו כי קבלנוהו, וסוגיין של דברים הללו בפרק המוציא תפילין שגדרום רבותינו בעניין תוספת אהלים, כלומר טעם אחד הן, ולולי כן הקושיא היה מקשה מהם. **סיינא,** כובע שמשימין בני אדם בראשיהן יוצא כמין פסל מן הראש כשיצור טפח [הן חסר] הן יתר, ואנן [נ"א: וכמה] ראינוהו פעמים רבות, ורגשין אותו להאהיל על הפנים שלא יכם השמש, וכשהוא מהודק ביותר ואינו נכפף כבגד, חשוב כאהל ואסור. **הא דתניא גוד בכיסכי** מותר. פי' חמת שיש עליה חוטין או משיחות קשורין מצדדיה, מותר לנטותה בשבת באותן היתידות המוכנין לה. אמר רב בשני בני אדם מותר אבל באדם אחד אסור, כי צריך לתת חוטי הצד האחד ואח"כ יחזור ויבביה ויתן הצד האחר, ולפיכך אסור שנמצא נוטה אוהל. וזה שאמר אביי בכילה שיש בגגה טפח, שאסור לנטותה בשבת, אפילו בעשרה בני אדם אי אפשר דלא מיתחתא ביה פורתא, פשוטה היא. **והא דתניא כירה שנשמטה אחת מירכותיה מותר לטלטלה ב' אסור לטלטלה.** כירה זו כלי תחבות היא, וכל זמן שתורת כלי עליה מותר לטלטלה לצורך מקומה. לפיכך אם נטלה אחת מירכותיה עדיין כלי היא שיכולה לעמוד בג', אבל אם ניטלו ב', בטלה מתורת כלי שאינה יכולה לעמוד בשתים. רב אמר אפילו אחת אם נטלה אסור לטלטלה, גזירה שמא יתקע, והילכתא כרב.

אמר רב עתידה תורה שתשתכח מישראל שנאמר והפלא ה' את מכותך וגו'. ושאר השמועה פשוטה היא. **והא** דרב אדא בר אהבה דאמר ליה לרבא ליחזייה לתנור כמאן דמלי טומאה ותהוי פת ראשונה, הנה הוא מפורש בפסחים בסוף פ"א.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ה. וגשל, © כל הזכויות שמורות

הלכה ברורה. בטעמים שלא יהא בה מחלוקת: **ג' עבירות.** בשמד ישפוטו במחיר יורו ובגזילה בכסף יקסמו: **ג' פורעניות.** שלה תמרס עיין תהיה ובגמות יעד: **ויועליך לכפחלא.** ואמר כך יקלא לך עיר הצדק לשרות בה שכינה: **אי בטלי יהירי.** יארמל מתייהריס בגלוריה ובמלכוסי יהירות כפרעיס הללו: **בטלי אמגושי.** יבטלו מסיתים ומדיחים[ט] המסגיאים אותנו: **סגיך.** הס גסי הרוח שמגדלין עצמן לשון יסגה מאד (איוב ח) ואח"כ ואסירה כל בדיליך אלו אותם[ט] המבדילים שולאי ישראל מן הקב"ה בשקרייהס ובפחזותם: **בטלי דייני.** רשעים מיארמל שמטין דין: **בטלי.** מעל יארמל: **גזירפטי.** נוגשי שוטרי עובדי כוכבים[ט]: **שנעשו מקל לחזייהס.** לשמשיהן עוקנין יד והויין להן לחוזק לומר לא תהיה שליח ואזמין את פלוני לב"ד אם לא תרבה שכר ואחר פסק דין לא תרדנו ליכנס למשכנו: **שבט מושלים.** מקל אגרופין של מושלים היינו דייניס רשעים שת"ח שבמשפחותם להס למקל ולאגרוף שעל ידיהס היו מעמידין אותן ומחפין עליהס ושוטין סיגגרון לדבריהס: **לדייני בור.** שבהבטחת אותן ת"ח מעמידין דייני בור לדון את כל הבא והרבה דיינין שאין נמלכים בהן ומטין אותן: **כפיכם נגואלו בדם אלו הדיינין.** שבפיהן פשוטין לקבל שוחד ומטין את הדין וטוטלין ממון מן הבעלים שלא כדין ונותנו לשבגגדו והרי הוא כנוטל נשמתו: **סופרי הדיינין.** שכותבין שטרות של רמיה: **עורכי הדיינין.** מלמדין את בעלי דיינין לטעון: **עמו.** מכלל דעד השתא לא: **זכה לחשן המשפט.** שבגגד הלב שהיה גדול ממנו וקודם למשה נגלית שכינה על אהרן דכתיב (שמואל ח ג) הנגלה נגליתי אל בית אביך ונאמרה לו נבואה של מלרים הכתובה (בשמות כ) **עד** וימרו בי ואעפ"כ לא נתקנא בו בזאת: **בני בשרו.** שם מקום: **לילה מהו.** לנטותה בשבת: **בשופא.** הומלו"ן שגדל על ההגה מהו בכרמא ילק הוא וכלאים בכרם או אילן הוא ואינו כלאים בכרם: **ונישלח לה.** לא היתר בה: **כדרמי בר יחזקאל.** כרך עליה חוט או משיחה: ומשני **לפי שאינן בני תורה.** ומקילי טפי: **עירבובא.** כלאים: **וקי"ל.** בברכות בפרק בילל בני עבלה וה"ה לכלאים אלא היא מצוה התלויה בארץ ואינה נוהגת מן התורה אלא בארץ: **יהיב פרוטה לתיוק נגרי.** קסבר בחוץ לארץ שרי ומיהו כל כמה דאפשר משני שלא ילמדו להקל: ולא

ולישלח להו בר"ט. הא לא פריך לישלח להו בר' יאשיה דאמר אינו מייב עד שיזרע חטה ושעורה ותרלן במפולת יד דשמא הס לא שלחו כשותא בכרמא מהו אלא היכא שעשה כדין איסור כלאים ג' מינים כאחד ועוד שמא לא ס"ל כר' יאשיה ואע"ג דקי"ל כר' יאשיה בספ"ק דקדושין (דף לט.) מ"ל לא להריתו [לא] קי"ל כר' יאשיה ואמר נמי בברכות פרק מי שמתו (דף כב.) נהוג עלמא כתלת סבי כר' אילעי בראשית הגז כרבי יאשיה בכלאים כר' יהודה בן בתירא בדברי תורה מיהו י"ל שלא היו סבורין כן[8] דהא קאמר נמי נהוג כרבי יהודה בדברי תורה[2] ואפ"ה פליגי עליה אמוראי טובא בשמעתא דהתם וקאמר נמי כרבי אילעי בראשית הגז דאמר אינו נוהג אלא בארץ ואפ"ה אמרינן בחולין בשילהי פרק הזהוב (דף קנב:) אמר רב חסדא הלי טבחא דלא מפרש מתנתא ליהוי בשמתא דה' אלהי ישראל ואמר נמי דרבא קנים אטמא ואפילו רב נחמן גופיה דאמר נהוג עלמא כתלת סבי אמר התם דקנים גלימא וא"ת נהי דלא ס"ל כר' יאשיה מ"מ לישלח להו כרבי יאשיה דכל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל וי"ל דלא שייך למימר הכי אלא במין של איסור דהמתירו מושבו מין היתר בארץ הלכה כמותו בחו"ל אבל בדבר שאינו תלוי אלא בזריעה חטה ושעורה ותרלן במפולת יד בהא לא אמר הלכה כמותו בחו"ל. מ"ר:

רב עמרם חסידא מנגיד עלה רב משרשיא יהיב ליה פרוטה לנגרי בו'. קשיא לי אמאי הא אמרינן לעיל דהלכה כר"מ דמיקל בחו"ל ולריך לומר דבמקומס לא היו בני תורה: **וליתן** ליה לתיוגו ישראל. אומר רבי שקבלה הוא בידינו שזה המקשה רב אחא בר יעקב והיינו הא דאמר בעירובין בשילהי כבל מערבין (דף מ: ושם) גבי ברכת זמן על הכוס ביוה"כ דמפרש התם דלא אפשר דהיכי ליעביד בו' ליתביה לתיוק לית הלכתא כרב אחא בר יעקב דילמא אתי למיסרך ולא מלינו במקום אחר דאית ליה לרב אחא דאי סברא וי"מ דהוא ההוא דפ' בתרא דנדה (דף סז:) לאתקין[3] ביימתא דתמניא מגוס גנבי ולא חייטינן לסרך בתה במקום אורך ולא נהירא דמאי שנא דנקיט טפי רב אחא בר יעקב מכל שאר אמוראי דהתם ועל הביא דהתם אומר ר"ת שמותר ליתן לתיוק לשמות כוס של ברכה כי מיקלע מילה ביוה"כ ולא חייטינן דילמא אתי למיסרך כיון שאין זה מנהג [בקבוע] ולא דמי לכוס דיוה"כ לאי הוו יהבי ליה אתי למיסרך אף כשיהיה גדול כיון שעושין מנהג לשמות בכל שנה ושנה ביוה"כ: יוס

הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד: תניא רבי יוסי בן אלישע אומר אם ראית דור שצרות רבות באות עליו צא ובדוק בדייני ישראל[6] שכל פורענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל שנאמר [1]שמעון נא זאת ראשי בית יעקב וקציני בית ישראל המתעבים משפט ואת כל הישרה יעקשו בונה ציון בדמים וירושלים בעולה ראשיה בשוחד ישפוטו וכהניה במחיר יורו ונביאיה בכסף יקסומו ועל ה' ישענו וגו' [3]רשעים הן אלא שתלו בטחונם במי שאמר והיה העולם לפיכך מביא הקב"ה עליהן ג' פורעניות כנגד ג' עבירות שבידם שנאמר [2]לכן בגללכם ציון שדה תחרש וירושלים עיין תהיה והר הבית לבמות יער [8]ואין הקב"ה משרה שכינתו על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים רעים מישראל שנאמר [3]ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבור סיגיך ואסירה כל בדיליך ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה וגו' [9]אמר עולא [2]אין [7]ירושלים נפדה אלא בצדקה שנאמר [4]ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה אמר רב פפא אי בטלי יהירי בטלי אמגושי אי בטלי דייני בטלי [9]גזירפטי אי בטלי יהירי בטלי אמגושי דכתיב ואצרוף כבור סיגיך אי בטלי דייני בטלי גזירפטי דכתיב [5]הסיר ה' משפטיך פנה אויבך אמר רבי מלאי משום ר"א בר' שמעון מ"ד [6]שבר ה' מטה רשעים שבט מושלים שבר ה' מטה רשעים אלו הדיינין שנעשו מקל לחזיניהם שבט מושלים אלו ת"ח שבמשפחות הדיינין מר זוטרא אמר אלו תלמידי חכמים שמלמדים הלכות ציבור לדייני בור אמר ר"א בן מלאי משום ר"ל מאי דכתיב [7]כי כפיכם נגואלו בדם ואצבעותיכם בעון שפתותיכם דברו שקר לשוננכם עולה תהגה כי כפיכם נגואלו בדם אלו הדיינין ואצבעותיכם בעון אלו סופרי הדיינין שפתותיכם דברו שקר אלו עורכי הדיינין לשוננכם עולה תהגה אלו בעלי דינין ואמר רבי מלאי משום ר' יצחק מגדלאה מיום שפירש יוסף מאחיו לא טעם טעם יין דכתיב [8]ולקדקד נזיר אחיו ר' יוסי בר' חנינא אמר אף הן לא טעמו טעם יין דכתיב [9]וישתו וישכרו עמו מכלל דעד האידנא לא (הוה שיכרות) ואידך שיכרות הוא דלא הוה שתיה מיהא הוה ואמר רבי מלאי בשכר [10]וראה ושמח בלבו זכה לחשן המשפט על לבו: שלחו ליה בני בשכר ללוי כילה מהו כשותא בכרמא מהו מת בי"ט מהו אדאזיל נח נפשיה דלוי אמר שמואל לרב מנשיא אי חכימת שלח להו שלח להו כילה חזרנו על כל צידי כילה ולא מצינו לה צד היתר ולישלח להו כדרמי בר יחזקאל לפי שאינן בני תורה כשותא בכרמא עירבובא ולישלח להו כדר"ט דתניא [9]כישות ר' טרפון אומר אין כלאים בכרם וחכמים אומרים כלאים בכרם וקי"ל [9]כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל לפי שאינן בני תורה מכריז רב האי מאן דבעי למיזרע כשותא בכרמא ליזרע רב עמרם חסידא מנגיד עילויה רב משרשיא יהיב ליה פרוטה לתיוגו נכרי וזרע ליה וליתן ליה לתיוגו ישראל אתי למיסרך וליתן ליה לגדול נכרי אתי לאיחלופי בישראל מת שלח להו מת לא יתעסקו ביה לא יהודאין ולא ארמאין לא ביום טוב ראשון ולא ביום טוב שני איני והאמר רבי יהודה בר שילת אמר רבי אסי עובדא הוה בבי כנישתא דמעון ביום טוב הסמוך לשבת ולא

מו א מיי' פ"ג מהל' סנהדרין הלכה ט סמג לאוין רו טוש"ע מ"מ סי' ח סעיף ב:

מז ב מיי' פ"י מהל' מתנות עניים הלכה ח סמג עשין קסב טור י"ד סי' רמז:

תורה אור השלם

1 שִׁמְעוּ נָא זֹאת
רָאשֵׁי בֵית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי
בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְּתַעֲבִים
מִשְׁפָּט וְאֶת כָּל הַיְשָׁרָה
יְעַקֵּשׁוּ: בֹּנֶה צִיּוֹן בְּדָמִים
וִירוּשָׁלִַם בְּעַוְלָה: רָאשֶׁיהָ
בְּשֹׁחַד יִשְׁפּוֹטוּ וְכֹהֲנֶיהָ
בְּמְחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף
יְקֹסֵמוּ וְעַל יְיָ יִשָּׁעֵנוּ לֵאמֹר
הֲלוֹא יְיָ בְּקִרְבֵּנוּ לֹא תָבוֹא
עָלֵינוּ רָעָה: מיכה ג ט-יא
2 לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה
תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלִַם עִיִּין תִּהְיֶה
וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר:
מיכה ג יב
3 וַאֲשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ
וְאָצְרֹף כַּבֹּר סִיגַיִךְ וַאֲסִירָה
כָּל בְּדִילָיִךְ: וְאָשִׁיבָה
שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ
כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא
לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה
נֶאֱמָנָה: ישעיהו א כה-כו
4 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה
וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה:
ישעיהו א כז
5 הָסִיר יְיָ מִשְׁפָּטַיִךְ פִּנָּה
אֹיְבֵךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל יְיָ
בְּקִרְבֵּךְ לֹא תִירְאִי רָע
עוֹד: צפניה ג טו
6 שֶׁבֶר יְיָ מַטֵּה רְשָׁעִים
שֵׁבֶט מֹשְׁלִים:
ישעיהו יד ה
7 כִּי כַפֵּיכֶם נִגְאַלּוּ
בַדָּם וְאֶצְבְּעֹתֵיכֶם בָּעָוֹן
שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ שָׁקֶר
לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה:
ישעיהו נט ג
8 בְּרִכַת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל
בִּרְכֹת הוֹרַי עַד תַּאֲוַת
גִּבְעַת עוֹלָם תִּהְיֶין לְרֹאשׁ
יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו:
בראשית מט כו
9 וַיִּשְׁא מֹשֶׁאת מֵאֵת פָּנָיו
אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מַשֵּׂאת בִּנְיָמִן
מִמַּשֵּׂאת כֻּלָּם חָמֵשׁ יָדוֹת
וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:
בראשית מג לד
10 וַיְחַר אַף יְיָ בַּמֹּשֶׁה
וַיֹּאמֶר הֲלֹא אַהֲרֹן אָחִיךָ
הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי דַבֵּר יְדַבֵּר
הוּא וְגַם הִנֵּה הוּא יֹצֵא
לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח
בְּלִבּוֹ: שמות ד יד

מוסף תוספות

א. שבימי האמוראים אלא דבתר הכי נהגו כותייהו. תוס' הלא"ם. ב. דלא מקבלי טומאה. תוס' הלא"ם. ג. רב אחא בר יעקב דלישבלו. תוס' הלא"ם.

לעזי רש"י

הומלו"ן. כשות.

מוסף רש"י

שנאמר כו' ואצרוף כבור סיגיך. מעבובת שבר (סנהדרין צח.). בדיליך. המוכלים לנאמני עם (שם). יהירי. גסי רוח מיארמל (שם). אמגושי. פרסיים מכשפין שמעמדין יארמל, גמס' שבת (לעיל עה.) פלגנתא איכא למ"ד מגוסי תרבי ואיכא מ"ד גדופי עכו"ם (סנהדרין שם). גזיפטרי. שופטים עכו"ם המוכנין את יארמל במקלות (שם). בטלי אמגושי דכתיב ואצרוף כבור סגיך. רגים ונגזלים נגמותם, כשאלרוף ואחלקם אזי אסירה כל בדיליך, אמגוסי, הבלים מילאת המקום. סגיך, כמו רב, דממגמגמין סגי (שם). הסיר ה' משפטיך. כמו שופטיך. פנה אויבך. גזיפטרי (שם). כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל. דמין דאיתה מן המורה אלא בחו"ל. (בדרכות לו.).

רבינו חננאל

וזה שהשיב רב מנשיא לבני בי בשכר, על הכילה ועל הכשות בכרם ועל המת ביו"ט

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות